ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
L. A. GEELHOED
της 8ης Νοεμβρίου 2001 [1]

I — Εισαγωγή

1. Το Landesgericht Wels (Αυστρία) συνεδριάζον ως εμποροδικείο υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με το κύρος ορισμένων διατάξεων δύο οδηγιών που αφορούν τις εταιρίες [2] και σχετικά με την ερμηνεία της Συνθήκης ΕΚ.

2. Στο πλαίσιο της διαδικασίας της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο, με απόφασή του, υποχρέωσε μια εταιρία, επί ποινή προστίμου, να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της δημοσιότητας που απορρέουν από το εναρμονισμένο δίκαιο των εταιριών. Η εταιρία αυτή άσκησε προσφυγή κατά της ανωτέρω αποφάσεως ενώπιον του Landesgericht Wels. Τα ερωτήματα του Landesgericht αφορούν το αν οι συγκεκριμένες διατάξεις της οδηγίας σχετικά με την υποχρέωση δημοσιότητας είναι σύμφωνες με το πρωτογενές κοινοτικό δίκαιο, τη γενική δικαιική αρχή της αναλογικότητας, το θεμελιώδες δικαίωμα της ιδιοκτησίας, τη θεμελιώδη ελευθερία της επιχειρηματικής δράσεως.

Ωστόσο, το Δικαστήριο θα πρέπει κατ' αρχάς να αποφανθεί επί της αρμοδιότητάς του να εξετάσει τα προδικαστικά ερωτήματα. Πράγματι, είναι δυνατό να διατυπωθούν επιφυλάξεις σχετικά με το αν το Landesgericht Wels μπορεί να χαρακτηρισθεί στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας «δικαστήριο κράτους μέλους» κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ.

II — Το νομικό πλαίσιο

Α — *Το κοινοτικό δίκαιο*

3. Δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της πρώτης οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε η υποχρέωση δημοσιότητας των εταιριών να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ισολογισμό και τον λογαριασμό αποτελεσμάτων κάθε χρήσεως.

4. Το άρθρο 47 της τέταρτης οδηγίας προβλέπει ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί νόμιμα εγκεκριμένοι, η ετήσια έκθεση διαχειρίσεως

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ολλανδική.

2 — Πρώτη οδηγία 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1968, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 2, της Συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 80), η «οδηγία σχετικά με την υποχρέωση δημοσιότητας», στο εξής: πρώτη οδηγία), και τέταρτη οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζομένη στο άρθρο 54, παράγραφος 3, περίπτωση ζ', της Συνθήκης, περί των ετησίων λογαριασμών εταιριών ορισμένων μορφών (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 17), η «οδηγία σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς», στο εξής: τέταρτη οδηγία).

καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου των λογιστικών καταστάσεων δημοσιεύονται, όπως προβλέπει η εθνική νομοθεσία κάθε κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 3 της πρώτης οδηγίας.

5. Το άρθρο 54, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 44, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', ΕΚ), ορίζει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή ασκούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί βάσει του άρθρου 54, παράγραφος 1, της Συνθήκης «με τον συντονισμό, κατά το αναγκαίο μέτρο και με τον σκοπό να τις καταστήσουν ισοδύναμες, των απαιτουμένων εγγυήσεων των κρατών μελών εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 2, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων».

Β — *Το εθνικό δίκαιο*

6. Στο μέτρο που επιβάλλεται εν προκειμένω, το εθνικό δικαστήριο παρέθεσε το ισχύον εθνικό δίκαιο ως ακολούθως.

7. Προκειμένου να μεταφέρει στην εσωτερική της νομοθεσία τις προαναφερθείσες διατάξεις της πρώτης και της τέταρτης οδηγίας, η Δημοκρατία της Αυστρίας δημοσίευσε κατ' αρχάς τον Rechnungslegungsgesetz[3] (νόμο σχετικά με την κατάρτιση των λογαριασμών), τροποποιώντας τα άρθρα 277 και 283 του αυστριακού Εμπορικού Κώδικα (στο εξής ωσαύτως: öHGB). Ο δεύτερος νόμος για τη μεταφορά των οδηγιών αυτών στην εσωτερική έννομη τάξη, ήτοι ο EU-Gesellschaftsrechtsänderungsgesetz[4] (νόμος για την τροποποίηση του δικαίου των εταιριών προκειμένου να προσαρμοστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση), επεξέτεινε την υποχρέωση δημοσιότητας, γεγονός που σημαίνει ότι η οδηγία μεταφέρθηκε πλήρως.

8. Όσον αφορά τις μεγάλες κεφαλαιουχικές εταιρίες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 221 του öHGB, το άρθρο 277, παράγραφος 1, του öHGB, όπως τροποποιήθηκε με τον δεύτερο νόμο για τη μεταφορά των οδηγιών αυτών στην εσωτερική έννομη τάξη της Αυστρίας, προβλέπει τα εξής:

«Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των κεφαλαιουχικών εταιριών καταθέτουν τους ετήσιους λογαριασμούς και την ετήσια έκθεση διαχειρίσεως, μετά την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση, το αργότερο εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού με σημείωση περί εγκρίσεώς τους ή με σημείωση περί απορρίψεως ή περιορισμού τους στο αρμόδιο για την τήρηση του μητρώου εταιριών δικαστήριο της έδρας της εταιρίας· εντός της αυτής προθεσμίας κατατίθενται η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου, η πρόταση σχετικά με την εξέταση του αποτελέσματος και η απόφαση για την έγκρισή του.

Σε περίπτωση που οι ετήσιοι λογαριασμοί και η ετήσια έκθεση διαχειρίσεως κατατεθούν

3 — BGBl. 475/1990.

4 — BGBl. 304/1996.

χωρίς τα λοιπά δικαιολογητικά προκειμένου να τηρηθεί η προθεσμία αυτή, τότε πρέπει η έκθεση και η πρόταση να κατατεθούν αμελλητί μετά τη σύνταξή τους, οι αποφάσεις μετά τη λήψη τους και η σημείωση μετά την αναγραφή της. Εάν οι ετήσιοι λογαριασμοί τροποποιηθούν κατόπιν μεταγενέστερου ελέγχου ή ρυθμίσεως, η τροποποίηση αυτή πρέπει επίσης να κατατεθεί.»

9. Το άρθρο 283, παράγραφος 1, του öHGB, όπως τροποποιήθηκε με τον δεύτερο νόμο για τη μεταφορά των οδηγιών αυτών στην εσωτερική έννομη τάξη, προβλέπει την ακόλουθη ποινή:

«Υπό την επιφύλαξη των γενικών διατάξεων της εμπορικής νομοθεσίας, τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων η οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να τηρούν τα άρθρα 244, 245, 247, 248, 270, 272 και 277 έως 280, τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου υποχρεούνται να τηρούν το άρθρο 270 και, στην περίπτωση θυγατρικής αλλοδαπής κεφαλαιουχικής εταιρίας στην ημεδαπή, τα πρόσωπα που είναι αρμόδια για την εκπροσώπησή της υποχρεούνται να τηρούν το άρθρο 280 bis, πάντα δε ταύτα επί ποινή επιβολής προστίμου από το δικαστήριο το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι 50 000 αυστριακά σελίνια (ATS).»

10. Συμπληρωματικώς, το άρθρο 24, παράγραφος 1, του Firmenbuchgesetz [5] (νόμου για τα μητρώα εταιριών, στο εξής: FBG) προβλέπει τα εξής:

«Οποιοσδήποτε υποχρεούται να προβεί σε δήλωση, να υπογράψει ή να καταθέσει έγγραφα στο μητρώο εταιριών ή οποιοσδήποτε χρησιμοποιεί εταιρική επωνυμία που δεν του ανήκει είναι δυνατό να υποχρεωθεί, επί ποινή προστίμου μέχρι και 50 000 ATS, που επιβάλλεται από το δικαστήριο, να τηρήσει την υποχρέωσή του, να παύσει να χρησιμοποιεί την εταιρική επωνυμία ή να αποδείξει ότι η υποχρέωση δεν υφίσταται ή ότι η χρήση της εταιρικής επωνυμίας είναι νόμιμη.»

III — Τα πραγματικά περιστατικά, η εξέλιξη της διαδικασίας και τα προδικαστικά ερωτήματα

11. Ενώπιον του Landesgericht Wels εκκρεμεί διαδικασία κατά την έννοια του άρθρου 277 του öHGB. Το δικαστήριο αυτό υποχρέωσε τη Lutz Gesellschaft GmbH (στο εξής: Lutz), που εδρεύει στο Wels, με απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 1999, να κατα-θέσει εντός τεσσάρων εβδομάδων, επί ποινή επιβολής προστίμου 10 000 ATS, τα έγγραφα που προβλέπουν τα άρθρα 277 έως 280 bis του öHGB (ετήσιοι λογαρισμοί και ετήσια έκθεση).

12. Δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία του Oberster Gerichtshof, η επιβολή προστίμου, όπως αυτό που προέβλεπε η απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 1999, δεν υπό-

5 — Όπως τροποποιήθηκε με τον BGBl. 10/1991.

κειται σε προσφυγή, η Lutz υπέβαλε ενώπιον του Verfassungsgerichtshof αίτηση (Individualantrag) με την οποία ζητούσε να διαπιστωθεί ότι οι διατάξεις σχετικά με τη δημοσιότητα αντιβαίνουν σε ορισμένα θεμελιώδη δικαιώματα και σε ορισμένες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου. Ακολούθως, το Landesgericht Wels παρέτεινε, με απόφαση της 2ας Νοεμβρίου 1999, την προθεσμία για την κατάθεση των λογιστικών εγγράφων μέχρις της εκδόσεως αποφάσεως από το Verfassungsgerichtshof. Το Verfassungsgerichtshof απέρριψε την αίτηση της Lutz με απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 1999. Το σκεπτικό της αποφάσεώς του ήταν ότι υπάρχει δυνατότητα αναστολής της καταβολής του προστίμου μέχρις εκδόσεως αποφάσεως σχετικά με τη νομιμότητα της υποχρεώσεως για την τήρηση της οποίας προβλέπεται η επιβολή προστίμου.

13. Δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, το Landesgericht Wels αποφάσισε κατόπιν τούτου, με απόφαση της 9ης Μαΐου 2000, αυτεπαγγέλτως και κατόπιν του από 20 Ιανουαρίου 2000 αιτήματος της Lutz, να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Συνάδουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της πρώτης οδηγίας 68/151/ΕΟΚ και στο άρθρο 47 της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ μέτρα, σχετικά με την υποχρέωση δημοσιότητας που υπέχουν οι κεφαλαιουχικές εταιρίες, προς το άρθρο 44, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', ΕΚ το οποίο παρέχει τη δυνατότητα συντονισμού των εγγυήσεων εκείνων τις οποίες τα κράτη μέλη επιβάλλουν στις εταιρίες για την προστασία των συμφερόντων τόσο των εταίρων όσο και των πιστωτών;

2) Αντίκεινται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της πρώτης οδηγίας 68/151/ΕΟΚ και στο άρθρο 47 της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ μέτρα, σχετικά με την υποχρέωση δημοσιότητας που υπέχουν οι κεφαλαιουχικές εταιρίες, προς το άρθρο 44, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', ΕΚ, λόγω του ότι δεν συντρέχει ανάγκη καταργήσεως τυχόν περιορισμών στην ελευθερία εγκαταστάσεως ή πραγματοποιήσεως των λοιπών στόχων της Συνθήκης ΕΚ (ιδίως η θέσπιση ενιαίου νομικού πλαισίου);

3) Συνάδει με τη γενική δικαιική αρχή της αναλογικότητας το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της πρώτης οδηγίας 68/151/ΕΟΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 47 της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ που αναγκάζει, επί ποινή προστίμου σε περίπτωση μη συμμορφώσεως, τις επιχειρήσεις, μέσω της υποχρεώσεως δημοσιότητας του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών, να αποκαλύπτουν εταιρικά μυστικά, ενώ ο προβλεπόμενος προστατευτικός σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με πρόσφορο τρόπο μέσω άλλων — λιγότερο επαχθών — μέτρων;

4) Είναι σύμφωνο με το προβλεπόμενο από το κοινοτικό δίκαιο θεμελιώδες δικαίωμα της ιδιοκτησίας το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της πρώτης οδηγίας 68/151/ΕΟΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 47 της τέταρτης οδηγίας

78/660/ΕΟΚ, που αναγκάζει, επί ποινή προστίμου σε περίπτωση μη συμμορφώσεως, τις επιχειρήσεις, μέσω της υποχρεώσεως δημοσιότητας του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών, να αποκαλύπτουν εταιρικά μυστικά, ενώ ο προβλεπόμενος προστατευτικός σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με πρόσφορο τρόπο με άλλα — λιγότερο επαχθή — μέτρα;

5) Είναι σύμφωνο με το προβλεπόμενο από το κοινοτικό δίκαιο θεμελιώδες δικαίωμα της ελεύθερης ασκήσεως οικονομικής δραστηριότητας το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ', της πρώτης οδηγίας 68/151/ΕΟΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 47 της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ που αναγκάζει, επί ποινή προστίμου σε περίπτωση μη συμμορφώσεως, τις επιχειρήσεις, μέσω της υποχρεώσεως δημοσιότητας του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών, να αποκαλύπτουν εταιρικά μυστικά, ενώ ο προβλεπόμενος προστατευτικός σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με πρόσφορο τρόπο μέσω άλλων — λιγότερο επαχθών — μέτρων;»

14. Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, η Lutz, η Ισπανική, η Ιταλική και η Αυστριακή Κυβέρνηση καθώς και το Συμβούλιο και η Επιτροπή κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις. Η επ' ακροατηρίου συζήτηση, στην οποία παρεστάθησαν η Lutz, η Ιταλική Κυβέρνηση, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2001.

IV — Η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου

15. Στο πλαίσιο της έγγραφης διαδικασίας, ουδεμία παρατήρηση διατυπώθηκε όσον αφορά την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να απαντήσει στα ερωτήματα που υπέβαλε το Landesgericht Wels. Αφού το Δικαστήριο κάλεσε τα μέρη να διατυπώσουν τις απόψεις τους επί του θέματος αυτού, το σημείο αυτό εξετάστηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

16. Δυνάμει του άρθρου 234, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, το Δικαστήριο αποφαίνεται με προδικαστικές αποφάσεις επί της ερμηνείας της Συνθήκης και των πράξεων των οργάνων της Κοινότητας. Δυνάμει του δευτέρου εδαφίου της διατάξεως αυτής, δικαστήριο κράτους μέλους δύναται, αν κρίνει ότι απόφαση επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του αποφάσεως, να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο για να αποφανθεί επ' αυτού.

17. Το Δικαστήριο έχει κρίνει εν τω μεταξύ σε έναν ορισμένο αριθμό υποθέσεων ότι τα δικαστήρια που πληρούν τις θεσμικές προϋποθέσεις — όπως συμβαίνει εν προκειμένω —, αλλά τα οποία χρησιμοποιούν την προδικαστική παραπομπή στο πλαίσιο της ασκήσεως μη δικαιοδοτικών καθηκόντων, δεν αποτελούν δικαστήρια κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ. Στις περιπτώσεις αυτές, τα δικαστήρια αυτά εξετάζουν μια συγκεκριμένη διοικητική υπόθεση υπό δικαιοδοτικό μανδύα, το δε Δικαστήριο κρίνει εαυτό αναρμόδιο να απαντήσει στα ερωτήματα που υποβάλλουν. Η νομολογία

αυτή εγκαινιάστηκε με την απόφαση Job Centre I [6], και επικυρώθηκε προσφάτως με την απόφαση Salzmann [7] και με τη διάταξη του Δικαστηρίου στην υπόθεση HSB-Wohnbau [8].

18. Στην υπόθεση Job Centre I, τα ερωτήματα που υπέβαλε το Tribunale civile e penale di Milano, το οποίο κλήθηκε να αποφανθεί, στο πλαίσιο διαδικασίας που αποκαλείται «διαδικασία εκουσίας δικαιοδοσίας» επί αιτήσεως εγκρίσεως του καταστατικού μιας εταιρίας. Σύμφωνα με τον ιταλικό Αστικό Κώδικα, τα Tribunale διατάσσει την εγγραφή της εταιρίας στο μητρώο εταιριών εφόσον διαπιστώσει ότι το καταστατικό της εταιρίας αυτής πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου και αφού υποβληθεί σε αυτό πρόταση του εισαγγελέα. Το Δικαστήριο έκρινε ότι τα εθνικά δικαστήρια δύνανται να υποβάλλουν προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο «μόνον εφόσον εκκρεμεί ενώπιον αυτών διαφορά και εφόσον καλούνται να αποφανθούν στο πλαίσιο διαδικασίας έχουσας προορισμό να καταλήξει στην έκδοση αποφάσεως δικαιοδοτικού χαρακτήρα [...]». Αυτό όμως δεν συνέβαινε στην περίπτωση εκείνη. Το Δικαστήριο διαπίστωσε στο πλαίσιο της υποθέσεως εκείνης ότι το αιτούν δικαστήριο «επιτελεί μη δικαιοδοτική λειτουργία, η οποία άλλωστε, σε άλλα κράτη μέλη, ανατίθεται σε διοικητικές αρχές. Συγκεκριμένα, ενεργεί ως διοικητική αρχή χωρίς, συγχρόνως, να καλείται να επιλύσει μια διαφορά» [9].

19. Η υπόθεση Salzmann αφορούσε προδικαστική παραπομπή του Bezirksgericht Bregenz στο πλαίσιο της καταχωρίσεως στο κτηματολόγιο του συμβολαίου πωλήσεως ενός ακινήτου. Σύμφωνα με τον αυστριακό ομοσπονδιακό νόμο περί κτηματολογίου του 1955, το Bezirksgericht είναι αρμόδιο για την καταχώριση στο κτηματολόγιο των συναλλαγών που έχουν ως αντικείμενο ακίνητα. Προς τούτο, το Bezirksgericht εξετάζει εάν η αίτηση καταχωρίσεως πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου. Το Δικαστήριο έκρινε με την απόφασή του της 14ης Ιουνίου 2001 ότι, στην περίπτωση αυτή, το Bezirksgericht δεν καλείται να επιλύσει μια διαφορά, αλλά να αποφανθεί ως προς το αν η αίτηση πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις. Στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής, το Bezirksgericht επιτελεί μη δικαιοδοτική λειτουργία. Η αιτούσα στην κύρια δίκη προέβαλε ότι η αίτησή της για την καταχώριση του δικαιώματός της κυριότητας στο κτηματολόγιο είχε τον χαρακτήρα εφέσεως, δεδομένου ότι ο Rechtspfleger (δικαστικός υπάλληλος) είχε απορρίψει σε πρώτο βαθμό την αίτησή της, όμως το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η απόφαση του Rechtspfleger έχει τον χαρακτήρα διοικητικής προσφυγής εντός του οικείου οργάνου [10].

20. Στην υπόθεση HSB-Wohnbau, το Δικαστήριο, αποφαινόμενο με διάταξη της 10ης Ιουλίου 2001, έκρινε εαυτό προδήλως αναρμόδιο να απαντήσει στα υποβληθέντα ερωτήματα. Το Amtsgericht — Registergericht — Heidelberg είχε ζητήσει από το Δικαστήριο την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 43 ΕΚ και 48 ΕΚ κατόπιν αιτήσεως για την καταχώριση στο γερμανικό μητρώο εμπορικών εταιριών της μεταφοράς της καταστατικής έδρας μιας εταιρίας από τη Γερμανία στην Ισπανία, επί της οποίας το Amtsgericht έπρεπε να απο-

6 — Απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 1995, C-111/94 (Συλλογή 1995, σ. I-3361).

7 — Απόφαση της 14ης Ιουνίου 2001, C-178/99 (Συλλογή 2001, σ. I-4421).

8 — Διάταξη της 10ης Ιουλίου 2001, C-86/00 (Συλλογή 2001, σ. I-5353).

9 — Προαναφερθείσα απόφαση Job Centre I, σκέψεις 9 έως 11.

10 — Προαναφερθείσα απόφαση Salzmann, σκέψεις 13 έως 22. Βλ., ιδίως, όσον αφορά τη θέση του Rechtspfleger στη διαδικασία, τις προτάσεις μου επί της υποθέσεως αυτής (σ. I-4223), σημεία 38 έως 43.

φανθεί εκδίδοντας απόφαση. Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι το Amtsgericht υπέβαλε προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο υπό την ιδιότητά του ως αρχής επιφορτισμένης με την τήρηση του γερμανικού μητρώου εμπορικών εταιριών και στο πλαίσιο υποθέσεως σχετικά με καταχώριση στο εν λόγω μητρώο. Το Amtsgericht είναι η πρώτη αρχή η οποία επελήφθη της αιτήσεως καταχωρίσεως στο μητρώο εμπορικών εταιριών. Από τα ανωτέρω το Δικαστήριο έκρινε ότι το Amtsgericht δεν ενεργεί, ως προς την καταχώριση αυτή, στα πλαίσια της ασκήσεως δικαιοδοτικών καθηκόντων [11].

21. Από τις ανωτέρω τρεις υποθέσεις πρέπει να συναχθεί ότι οι συγκεκριμένες δραστηριότητες έχουν διοικητικό και όχι δικαιοδοτικό χαρακτήρα λόγω του ότι συντρέχουν οι ακόλουθες περιστάσεις:

— τα ερωτήματα υποβλήθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών στις οποίες η αίτηση αφορούσε την καταχώριση μιας συγκεκριμένης νομικής καταστάσεως σε μητρώο,

— η αιτούσα αρχή επιλήφθηκε σε πρώτο βαθμό της αιτήσεως καταχωρίσεως,

— πριν από τη διενέργεια της καταχωρίσεως, οι αιτούσες αρχές διαπιστώνουν απλώς ότι η αίτηση πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις,

— κατά της αποφάσεως αυτής είναι δυνατό να ασκηθεί ένδικο βοήθημα.

22. Στην παρούσα υπόθεση, η διάταξη περί παραπομπής παραθέτει ελάχιστα στοιχεία σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά της εν προκειμένω υποθέσεως. Βεβαίως το αιτούν δικαστήριο και τα μέρη που κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις παρέθεσαν τις πιο σημαντικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας. Φρονώ ότι από την αυστριακή νομοθεσία σχετικά με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας καθώς και από τη νομοθεσία σχετικά με τη δικαστηριακή οργάνωση μπορεί να συναχθεί ότι το Landesgericht Wels, ενεργώντας ως εμποροδικείο, υπέβαλε τα προδικαστικά ερωτήματα όχι ως δικαιοδοτική αρχή, αλλά στο πλαίσιο της ασκήσεως διοικητικών καθηκόντων.

23. Η βασική διαφορά μεταξύ των προαναφερθεισών υποθέσεων Job Centre I, Salzmann και HSB-Wohnbau είναι ότι το εθνικό δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται αιτήσεως καταχωρίσεως μιας συγκεκριμένης νομικής καταστάσεως στο οικείο μητρώτο. Το Landesgericht Wels, ενεργώντας ως εμποροδικείο, έχει επιφορτιστεί με την τήρηση του εμπορικού μητρώου. Δυνάμει του Handelsgesetzbuch, οι ετήσιοι λογαριασμοί και τα συναφή έγγραφα πρέπει να κατατίθενται προκειμένου να τηρείται η αρχή της δημοσιότητας. Κατά την επιτέλεση των διοικητικών αυτών καθηκόντων, το εμποροδικείο δύναται να υποχρεώνει τις εταιρίες, διά της επιβολής προστίμου, να καταθέτουν τα έγγραφα αυτά. Δυνάμει του άρθρου 24 του FBG, είναι δυνατό να επιβληθεί πρόστιμο στην εταιρία που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της εμπροθέσμως. Ακολούθως, το εμποροδικείο απο-

11 — Προαναφερθείσα διάταξη HSB-Wohnbau, σκέψεις 14 έως 17.

φαίνεται σε πρώτο βαθμό σχετικά με την υποχρέωση δημοσιότητας [12].

24. Το εμποροδικείο διαπιστώνει μόνον εάν οι νόμιμες προϋποθέσεις δημοσιότητας δεν πληρούνται. Στο πλαίσιο αυτό, έχει τη δυνατότητα να υποχρεώσει την εταιρία που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της να καταθέσει τα λογιστικά έγγραφα. Το πρόστιμο είναι ουσιαστικά διοικητικό και αποσκοπεί στην άσκηση πιέσεως στη συγκεκριμένη εταιρία προκειμένου να εκπληρώσει τις νόμιμες υποχρεώσεις της και απαντά συχνά στην αυστριακή νομοθεσία. Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται αυτεπαγγέλτως. Το εμποροδικείο δεν έχει διακριτική ευχέρεια παρά μόνον ως προς το ύψος του προστίμου [13]. Οσάκις το εμποροδικείο κάνει χρήση των αρμοδιοτήτων αυτών, δεσμεύεται από τις εξαντλητικές νομοθετικές διατάξεις του Handelsgesetzbuch και του FBG [14].

25. Κατά της αποφάσεως που διατάσσει την κατάθεση των εγγράφων και απειλεί την επιβολή προστίμου, η εταιρία δύναται, σύμφωνα με το αυστριακό δίκαιο, να ζητήσει την επανεξέτασή της από το εμποροδικείο που εξέδωσε την απόφαση (Vorstellung) ή να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Oberlandesgericht (Rekurs) [15]. Στην παρούσα διαδικασία, η Lutz υπέβαλε ενώπιον του εμποροδικείου αίτηση για επανεξέταση της αποφάσεως της 13ης Σεπτεμβρίου 1999. Πράττοντας τούτο, φρονώ ότι είναι προφανές ότι, στην παρούσα υπόθεση, υπάρχει διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως [16].

26. Κατά συνέπεια, το Landesgericht Wels υπέβαλε τα προδικαστικά ερωτήματα στο πλαίσιο διαδικασίας εξετάσεως διοικητικής ενστάσεως, ασκώντας διοικητικά και όχι δικαιοδοτικά καθήκοντα. Ως εκ τούτου, τα ερωτήματα αυτά δεν προέρχονται από δικαστήριο που επιτελεί δικαιοδοτική λειτουργία κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ. Το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να απαντήσει στα ερωτήματα αυτά [17].

27. Η εταιρία που επιθυμεί να προσβάλει την απόφαση που επιτάσσει την τήρηση των διατυπώσεων της δημοσιότητας καθώς και το πρόστιμο που τη συνοδεύει έχει τη δυνατότητα να προσφύγει στο Oberlandesgericht. Εφόσον το δικαστήριο αυτό πρέπει να αποφανθεί κατ' έφεση και ως δικαιοδοτικό όργανο σχετικά με τη νομιμότητας της επιβληθείσας υποχρεώσεως και του προστίμου που τη συνοδεύει, δύναται να ζητήσει από το Δικαστήριο την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.

12 — Βλ. το άρθρο 120, παράγραφος 1, του FBG. Οι εν λόγω δραστηριότητες έχουν ανατεθεί εξάλλου σε μονομελές δικαστήριο (Einzelrichter), βλ. το άρθρο 7 bis, παράγραφος 3, του Jurisdiktionsnorm (που τροποποιήθηκε εσχάτως με τον BGBl. 140/1997).

13 — Δυνάμει του άρθρου 24, παράγραφοι 1 και 2, του FBG, το πρόστιμο ανέρχεται αντιστοίχως σε 50 000 ATS κατ' ανώτατο όριο και — εφόσον δεν υπήρξε συμμόρφωση εντός δύο μηνών — σε 100 000 ATS κατ' ανώτατο όριο.

14 — Βλ., ιδίως, τα άρθρα 282, παράγραφος 1, του δHGB και 24 του FBG.

15 — Βλ. άρθρο 9 του Ausserstreitgesetz (RGBl. 208/1854).

16 — Στο πνεύμα αυτό, βλ. επίσης την προαναφερθείσα απόφαση Salzmann, σκέψη 21.

17 — Συναφώς, βλ. επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer τη 28ης Ιουνίου 2001 επί της υποθέσεως C-17/00, De Coster, απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2001, Συλλογή 2001, σ. I-9445, σ. I-9447. Με τις προτάσεις του αυτές, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει έναν νέον ορισμό της εννοίας του Δικαστηρίου του άρθρου 234 ΕΚ. Ως γενικό κανόνα, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει ότι το Δικαστήριο θα πρέπει να είναι αρμόδιο να απαντά στα προδικαστικά ερωτήματα που προέρχονται από όλα τα ενταγμένα στις εθνικές δικαστικές δομές όργανα. Ωστόσο, ο γενικός εισαγγελέας συνοδεύει την πρότασή αυτή από την προϋπόθεση ότι το όργανο που υποβάλλει προδικαστικό ερώτημα πρέπει, επιπλέον, να πράττει τούτο στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής του εξουσίας (σημείο 85).

V — Πρόταση

28. Βάσει των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να αποφανθεί ότι δεν είναι αρμόδιο να απαντήσει στα ερωτήματα που υπέβαλε το Landesgericht Wels με απόφαση της 9ης Μαΐου 2000.